

VAARA-KIRJASTOJEN KÄYTTÖSÄÄNNÖT 1.1.2021

Tervetuloa kirjaston käyttäjäksi

Kirjaston tilat ovat kaikille avoimet ja kokoelmat maksutta kaikkien käytössä. Henkilökunta opastaa tiedonhaussa ja kirjastopalvelujen käytössä. Kirjastoa koskevat toivomukset ja palautteet voi antaa henkilökunnalle tai palautelomakkeella <https://vaara.finna.fi> -sivuilla.

Kirjastokortti

Vaara-kirjastoilla on yhteinen kirjastojärjestelmä, johon asiakkaalla on yksi kirjastokortti. Kirjastokortin saa esittämällä valokuvalla ja henkilötunnuksella varustetun henkilötodistuksen ja ilmoittamalla osoitteensa Suomessa sekä sitoutumalla noudattamaan Vaara-kirjastojen käyttösääntöjä.

Ellei asiakkaalla ole suomalaista henkilötunnusta, on kortti voimassa vuoden kerrallaan.

Alle 15-vuotias saa kirjastokortin huoltajan tai muun täysi-ikäisen vastuuhenkilön kirjallisella suostumuksella ja esittämällä henkilötodistuksen (esimerkiksi Kela-kortti). Aikuisen käyttöön tulevaa aineistoa ei saa lainata eikä varata lapsen kortilla. Kirjastokortti on henkilökohtainen ja se on esitettävä aina aineistoa lainattaessa ja tarvittaessa muulloinkin kirjaston palveluja käytettäessä. Asiakas saa kirjastokorttiinsa tunnusluvun (PIN) tunnistautumista vaativia kirjastopalveluita varten. Tunnuksia tarvitaan kirjaututtaessa verkkokirjastoon ja e-aineistojen käyttämiseen, sekä joissakin omatoimikirjastoissa ja automaateilla. Asiakas on vastuussa kirjastokortillaan lainatusta aineistosta sekä lainojensa uusimisesta ja palauttamisesta. Vastuuhenkilö on vastuussa alle 15-vuotiaan lainoista.

Asiakas on vastuussa osoitteen, nimen, puhelinnumeron ja sähköpostiosoitteen oikeellisuudesta. Asiakkaan yhteystiedot tarkistetaan määräajoin. Kortin katoamisesta on heti ilmoitettava kirjastoon. Kortin omistaja tai vastuuhenkilö on vastuussa ennen katoamisilmoitusta lainatusta aineistosta. Kirjasto asettaa kadonneeksi ilmoitetun kortin käyttökieltoon.

Päiväkoti, koulu tai muu yhteisö voi saada yhteisökortin vuodeksi kerrallaan. Yhteisökorttia varten tarvitaan yhteisön yhteystiedot ja vastuuhenkilön allekirjoittama ilmoittautumislomake.

Laina-ajat, varaaminen ja uusiminen

Aineiston laina-aika on aineistosta riippuen 1-28 vuorokautta. Laina-aika umpeutuu eräpäivänä kirjaston aukioloajan päättyessä ja verkkokirjastossa vuorokauden vaihtuessa. Aineiston voi palauttaa mihin tahansa Vaara-kirjastoon. Palautuksesta saa halutessaan kuitin.

Asiakkaalla voi olla samanaikaisesti enintään 100 lainaa. Kirjastokohtaiset aineistorajoitukset ovat mahdollisia.

Kirjaston aineistosta voi tehdä varauksia. Noutamattomasta varauksesta veloitetaan maksu. Asiakkaalla voi olla samanaikaisesti voimassa 50 varausta.

Asiakas voi uusia lainansa 7 kertaa, jollei siitä ole varauksia tai maksut eivät ylitä kirjaston määräämää summaa. Uusiminen on mahdollista asioimalla kirjastossa, puhelimitse ja verkkokirjaston kautta.

Kuvatallenteiden lainauksessa kirjastot noudattavat ikärajoja, jotka perustuvat lakiin (Kuvaohjelmalaki 710/2011, 6 §). Tämä estää lapsia lainaamasta mm. elokuvia tai pelejä, joiden ikärajoitus ylittää lapsen iän.

Maksut ja aineiston korvaaminen

Kirjaston palveluihin ja kunkin kirjaston vuokrattaviin tiloihin liittyvistä maksuista ja käytösäännöistä päättää ko. kunnan toimielin. Maksut löytyvät myös verkkosivuilta. Lainaussuhteesta aiheutuvat erimielisyydet ja maksuvelvollisuudet käsitellään käräjäoikeudessa.

Eräpäivän jälkeen palautetusta tai uusitusta aineistosta peritään myöhästymismaksu ja palautuskehotuksista sekä perimisestä aiheutuvat kulut. Myöhästymismaksu peritään myös siinä tapauksessa, että lainojen uusiminen ei ole onnistunut verkkokirjaston käyttökatkoksen tai muun teknisen häiriön takia. Kirjasto ei ole vastuussa ilmoitusten perillemenosta.

Lasten- ja nuortenosastojen aineistoista ei peritä myöhästymismaksuja. Palautuskehotuksista ja perimisestä aiheutuneet kulut veloitetaan kuitenkin asiakkaalta.

Kadonnut tai vahingoittunut aineisto on korvattava kirjaston määräämällä tavalla. Videokasetteja, DVD-, CD-ROM- tai Blu-ray -levyä ei voi tekijänoikeusmaksun vuoksi korvata vastaavalla tallenteella. Korvaushintoja ei palauteta takaisin asiakkaalle.

Kirjasto ei ole korvausvelvollinen, mikäli lainattu tallenne vahingoittaa asiakkaan laitteita.

Lainausoikeus

Lainausoikeuden voi menettää:

- maksamattomista maksuista ja korvauksista, kun ne ylittävät kirjaston määräämän summan
- laskutukseen menneistä palauttamattomista lainoista
- kirjaston omaisuuden kadottamisesta tai turmelemisesta

Lainausoikeuden saa takaisin:

- maksamalla kertyneet maksut ja korvaukset
- palauttamalla laskutetun aineiston
- korvaamalla kadonneen tai turmeltuneen aineiston

Käyttöoikeuden menettäminen

Kirjastossa on käyttäydyttävä asiallisesti (Järjestyslaki 612/2003). Henkilökunta voi määrätä häiriötä tuottavan asiakkaan poistumaan kirjaston tiloista.

Asiakkaan häiritsevä käyttäytyminen henkilökuntaa tai toista asiakasta kohtaan kielloista huolimatta voi johtaa käyttöoikeuden määräaikaan menettämiseen (Laki yleisistä kirjastoista 1492/2016, 15 §). Käyttöoikeuden voi menettää myös kirjaston omaisuuden turmelemisesta. Kirjallisen käyttöoikeuskiellon määrää joko kirjaston johtaja tai hänen valtuuttamansa henkilö. Ennen kiellon antamista asiakasta on kuultava. Käyttökiellosta tehdään viranhaltijapäätös, johon asiakas voi vaatia oikaisua (Kuntalaki 410/2015, 134 §). Kesto voi olla enintään 30 päivää.

Kaukopalvelu

Aineistoa, jota ei ole Vaara-kirjastoissa, voidaan tilata kaukolainaksi muista kirjastoista. Kaukopalvelussa noudatetaan valtakunnallisia kaukopalvelusääntöjä, lainan antaneen kirjaston ehtoja ja sen määrittämiä maksuja. Asiakkaalla on oltava Vaara-kirjastojen kirjastokortti.

Tietosuoja

Kirjastolla on oikeus käyttää henkilötunnusta lainausrekisterissään (Henkilötietolaki 523/1999, 13 §). Kirjaston lainausrekisteriä käytetään ainoastaan lainausten valvontaan. Lainaajarekisterin henkilötietoja ei luovuteta kenenkään ulkopuolisen käyttöön. Asiakkaalla on henkilörekisterilain mukainen oikeus tarkistaa, mitä häntä koskevia tietoja rekisteriin on tallennettu. Rekisteriseloste on nähtävillä <https://vaara.finna.fi> -sivuilla.

Kunnalla on oikeus laatia kirjastoille käyttösäännöt, joilla edistetään kirjaston sisäistä järjestystä, turvallisuutta ja viihtyisyyttä (Laki yleisistä kirjastoista 1492/2016 § 14).